

Sygn. akt VII U 966/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 maja 2014 r.

**Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych**

w składzie:

Przewodniczący SSO Renata Gąsior

Protokolant Marcin Kamionowski

po rozpoznaniu w dniu 27 maja 2014 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy E. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania E. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 18 kwietnia 2012 r., znak: (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

E. W. w dniu 4 czerwca 2012 r. wniosła do Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 18 kwietnia 2012 r., znak: (...), wstrzymującej wypłatę renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową. Ubezpieczona wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie jej prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy pozostającej w związku z chorobą zawodową.

W uzasadnieniu odwołania E. W. podniosła, że komisja lekarska, wydając decyzję o wstrzymaniu renty z tytułu niezdolności do pracy nie dokonała szczegółowej analizy dokumentacji medycznej dostarczonej przez ubezpieczoną. Odwołująca od 21 grudnia 1999 r. do 30 kwietnia 2012 r. przebywała na rencie z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku ze stanem narządu mowy. Jednocześnie E. W. podkreśliła, że komisja lekarska nie dokonała analizy przedłożonej przez nią dokumentacji medycznej w postaci trzech zaświadczeń o stanie zdrowia, tj.: zaświadczenia od lekarza foniatry z konsultacją internistyczną z dnia 10 stycznia 2012 r., zaświadczenia od neurologa o chorobach współistniejących z dnia 17 stycznia 2012 r. oraz zaświadczenia od diabetologa z dnia 20 stycznia 2012 r. Dodatkowo w dniu 23 marca 2012 r. komisja lekarska zażądała od ubezpieczonej aktualnego badania wideolaryngostroboskopii, którego nie zlecił prowadzący lekarz foniatra. Komisja lekarska w uzasadnieniu wydanego orzeczenia wskazała, że wzięła pod uwagę densytometrię - badanie wykonywane w 2007r., które nie wykazało żadnego schorzenia. W ocenie odwołującej stan jej zdrowia nie uległ poprawie, a wtórne zmiany przerostowo polipowate fałdów głosowych nadal pozostają chorobą zawodową. Dodatkowo wnioskodawczyni zmaga się z chorobami kręgosłupa (odwołanie od decyzji, k. 2 a/s).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie złożonej w tutejszym Sądzie Okręgowym w dniu 26 czerwca 2012 r. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie, organ rentowny wskazał, że ubezpieczona pobierała z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych rentę w tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową. Świadczenie to przysługiwało E. W. do 30 kwietnia 2012 r. W dniu 27 stycznia 2012 r. ubezpieczona złożyła wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową. Komisja Lekarska ZUS, orzeczeniem z dnia 23 marca 2012r. stwierdziła, że E. W. nie jest niezdolna do pracy. Organ rentowy podkreślił, że w myśl art. 14 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS orzeczenie lekarza orzecznika, od którego nie wniesiono sprzeciwu lub co do, którego nie zgłoszono zarzutu wadliwości, albo orzeczenie komisji lekarskiej, stanowi dla organu rentowego podstawę do wydania decyzji w sprawie świadczeń przewidzianych w ustawie, do których prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji. W oparciu o powyższe, organ rentowy odmówił ww. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową (odpowiedź ZUS na odwołanie k. 3 a/s).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

E. W., od 21 grudnia 1999 r. pobierała rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową (decyzja o przyznaniu renty, t. IV, k. 43. a/r).

Lekarz Orzecznik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych orzeczeniem z dnia 13 marca 2012 r., po przeprowadzeniu bezpośredniego badania i dokonaniu analizy przedstawionej dokumentacji medycznej ustalił, że E. W. jest częściowo niezdolna do pracy do 31 marca 2013 r., natomiast częściowa niezdolność do pracy nie pozostaje w związku z chorobą zawodową (orzeczenie lekarza orzecznika ZUS, t. IV, k. 179-180 a/r).

W związku z wniesionym od powyższego orzeczenia sprzeciwem, sprawa została przekazana do rozpatrzenia przez Komisję Lekarską Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. (t. IV, k. 183 a/r).

Komisja Lekarska ZUS NR (...), orzeczeniem z dnia 23 marca 2012 r. nie ustaliła niezdolności do pracy ubezpieczonej E. W. (orzeczenie komisji lekarskiej ZUS, t. IV, k. 187 a/r).

W oparciu o powyższe orzeczenie organ rentowy w dniu 18 kwietnia 2012r. wydał decyzję, znak: (...) wstrzymującą wypłatę renty z tytułu niezdolności do pracy od dnia 1 maja 2012r., tj. od najbliższego terminu płatności świadczenia (decyzja, t. IV, k. 193 a/r).

Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie, VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rozpoznając sprawę dopuścił dowód z opinii biegłego lekarza sądowego otolaryngologa i ortopedy, celem ustalenia czy odwołująca jest całkowicie czy częściowo niezdolna do pracy z ogólnego stanu zdrowia, a jeżeli tak – czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, kiedy powstała i na jaki okres oraz czy odwołująca jest całkowicie czy częściowo niezdolna do pracy w związku z chorobą zawodową, a jeżeli tak czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, kiedy powstała i na jaki okres (postanowienie o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego lekarza sądowego, k. 6 a/s).

E. W. cierpi na przewlekły przerostowy nieżyt błony śluzowej gardła i krtani. W wyniku przeprowadzonego badania laryngologicznego stwierdzono u ubezpieczonej przekrwienie w całości błony śluzowej gardła i krtani, głos czysty, więzadła głosowe gładkie, nieco pogrubiałe, prawidłowo ruchome przy fonacji. Biegły otolaryngolog stwierdził, że z przyczyn laryngologicznych E. W. nie jest przynajmniej częściowo niezdolna do pracy w związku z chorobą zawodową. W ocenie biegłego sądowego otolaryngologa ubezpieczona jest zdolna do pracy na ogólnym rynku pracy, np. na okres zatrudnienia po stwierdzeniu choroby zawodowej (opinia biegłego sądowego lekarza otolaryngologa-foniatry, k. 13 a/s).

Jednocześnie u ubezpieczonej rozpoznano wielopoziomą dyskopatię C i L/S bez ograniczenia funkcji, jak również chorobę zwyrodnieniową stawów kolanowych i stawów biodrowych bez ograniczenia funkcji. Nie stwierdzono

istotnych dysfunkcji narządu ruchu. Wykonane badania obrazowe kręgosłupa wykazują zmiany dyskopatyczne, a zdjęcia rtg stawów biodrowych i kolanowych wczesne zmiany zwyrodnieniowe. W wyniku przeprowadzonego badania oraz na podstawie analizy dokumentacji medycznej, biegły ortopeda stwierdził, że odwołująca jest zdolna do pracy zgodnie z kwalifikacjami, brak wskazań do uznania niezdolności do pracy z powodu schorzeń narządu ruchu. Przeciwwskazana jest natomiast ciężka praca fizyczna wymagająca długotrwałego stania i chodzenia (opinia biegłego sądowego z zakresu ortopedii i traumatologii, k. 45-46 a/s).

Odwołująca pismem z dnia 7 marca 2013 r. wniosła o uzupełnienie opinii biegłych lekarzy sądowych, które w ocenie odwołującej są krzywdzące, nierzetelne i sprzeczne (pismo odwołującej, k.113 a/s).

Sąd Okręgowy w dniu 8 marca 2013r. przychylił się do wniosku ubezpieczonej i postanowił dopuścić dowód z opinii biegłego otolaryngologa i foniatry, celem ustalenia, czy po dniu 30 kwietnia 2012 r. wnioskodawczyni odzyskała zdolność do wykonywania pracy; w przypadku przeciwnym czy nadal jest niezdolna do pracy w związku z chorobą zawodową oraz jaki jest stopień tej niezdolności w przypadku jej stwierdzenia i jaka jest długość trwania tej niezdolności (postanowienie o dopuszczeniu dowodu z uzupełniającej opinii biegłego sądowego otolaryngologa i foniatry, k. 128 a/s).

W dniu 11 maja 2013r., biegła sądowa E. S., w wyniku bezpośredniego badania oraz analizy dokumentacji medycznej znajdującej się w aktach sprawy rozpoznała przewlekłe przerostowo – obrzękowe zapalenie krtani oraz przewlekłe zapalenie błony śluzowej gardła. Po wykonaniu badania biegła stwierdziła przekrwioną błonę śluzową gardła i krtani, pogrubiałe lekko obrzęknięte na wolnych brzegach fałdy głosowe, gładkie, ruchome, zwarcie fonacyjne dostateczne. Głos matowy oraz rezonatory nasady uczynnia. Mając powyższe na uwadze biegła nie stwierdziła niezdolności do pracy zarobkowej w związku z chorobą zawodową. W uzasadnieniu opinii biegła sądowa wskazała, że zmiany patologiczne narządu głosu odwołującej są aktualnie pod postacią przewlekłych zmian zapalnych błony śluzowej gardła i krtani, które nie są ujęte w wykazie chorób zawodowych, w związku z tym, nie powodują dalszej niezdolności do pracy zarobkowej w związku z chorobą zawodową, która była orzeczona do 30 kwietnia 2012 r. Jednocześnie biegła nie stwierdziła guzków głosowych u odwołującej, które były podstawą orzeczenia choroby zawodowej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w 1999 r., jak również dodatkowo nadmieniła, że schorzenia innych narządów nie mają związku przyczynowego z chorobą zawodową (opinia biegłego sądowego specjalisty otolaryngologa i foniatry, k. 155-157 a/s).

Pismem z dnia 20 listopada 2013 r. odwołująca podniosła, że nie zgadza się z opinią biegłej sądowej E. S.. Ponadto ubezpieczona wniosła o przeanalizowanie wyniku badania videolaryngostroboskopowego (powołanej jako ponowny biegły w sprawie, k.179 a/s).

Postanowieniem z dnia 3 grudnia 2013 r. Sąd Okręgowy w Warszawie zwrócił się do Sądu Okręgowego w Ostrołęce o przeprowadzenie w drodze pomocy sądowej dowodu z opinii uzupełniającej biegłego sądowego – lekarza specjalisty z dziedziny otolaryngologii i foniatrii (postanowienie, k. 188 a/s).

Biegła, w uzupełniającej opinii sądowo – lekarskiej w całości podtrzymała swoją pierwotną opinię wydaną w dniu 11 maja 2013 r., ustosunkowując się do badania videolaryngostroboskopowego. Dodatkowo biegła rozpoznała u E. W. przewlekłe przerostowo – obrzękowe zapalenie krtani i przewlekłe zapalenie błony śluzowej gardła. Schorzenia te w ocenie biegłej nie są ujęte w wykazie chorób zawodowych i nie mogą być brane pod uwagę przy orzekaniu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową u odwołującej się. Natomiast wynik badania videolaryngostroboskopy krtani ubezpieczonej nie daje podstaw do zmiany stanowiska biegłej sądowej. Jednocześnie biegła wskazała, że aktualnie nie stwierdza się u odwołującej guzków głosowych, które były rozpoznane przez Państwowego Inspektora Sanitarnego w 1999 r. jako choroba zawodowa i były podstawą do orzekania niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową (uzupełniająca opinia biegłego sądowego k.201-205 a/s).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zwartych w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych oraz zeznaniach E. W..

Zdaniem Sądu Okręgowego dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia, są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Dokumenty nie były przez strony sporu kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem wynikające z treści tych dokumentów okoliczności należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy. W zakresie ustaleń wymagających wiedzy specjalistycznej co do stanu zdrowia odwołującej Sąd oparł się na dowodach z opinii biegłych lekarzy sądowych. Opinie te Sąd w pełni podzielił uznając, że są one rzetelne, jasne, pełne, wyczerpująco wyjaśniają okoliczności, na które zostały dopuszczone. Zostały wydane w oparciu o dokumentację lekarską oraz specjalistyczną wiedzę biegłych. Korespondują także z orzeczeniem komisji lekarskiej ZUS w całej rozciągłości.

Z tego względu materiał dowodowy zgromadzony w sprawie należało uznać za kompletny i wystarczający do wydania orzeczenia kończącego postępowanie

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie E. W. od decyzji organu rentowego z dnia 18 kwietnia 2012 r., znak: (...) nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie rozważań prawnych Sąd Okręgowy podziela tezę wyrażoną w orzecznictwie, według której „postępowanie sądowe w sprawach dotyczących ubezpieczenia rentowego wszczynane jest w rezultacie odwołania wniesionego przez ubezpieczonego od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Ma więc ono charakter odwoławczy. Jego przedmiotem jest ocena zgodności z prawem - w aspekcie formalnym i materialnym - decyzji wydanej przez organ rentowy na wniosek ubezpieczonego lub z urzędu. Jest zatem postępowaniem kontrolnym. Badanie owej legalności decyzji i orzekanie o niej jest możliwe tylko przy uwzględnieniu stanu faktycznego i prawnego istniejącego w chwili wydawania decyzji. Mówiąc inaczej - o zasadności przyznania lub odmowy przyznania świadczenia decydują okoliczności istniejące w chwili ustalania do niego prawa. Postępowanie dowodowe przed sądem jest postępowaniem sprawdzającym, weryfikującym ustalenia dokonane przez organ rentowy. Biegli sądowi nie zastępują lekarza orzecznika. Zgodnie z posiadaną wiedzą specjalistyczną poddają ocenie merytorycznej trafność wydanego przez niego orzeczenia o zdolności wnioskodawcy do pracy lub jej braku” (Wyrok Sądu Najwyższego – Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 20 maja 2004 roku, II UK 395/03, OSNAPiUS rok 2005, Nr 3, poz. 43.).

W przedmiotowej sprawie zastosowanie znajduje art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j. Dz.U. z 2009 Nr 167 poz. 1322 z późn. zm.), w myśl którego z tytułu choroby zawodowej przysługuje renta z tytułu niezdolności do pracy dla ubezpieczonego, który stał się niezdolny do pracy wskutek choroby zawodowej. Jednocześnie zgodnie z art. 17 ust. 1 powołanej powyżej ustawy przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty rodzinnej i dodatku do renty rodzinnej dla sieroty zupełnej z tytułu ubezpieczenia wypadkowego, do ustalenia wysokości tych świadczeń oraz ich wypłaty stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1440, z późn. zm.), z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy. Ponadto, zgodnie z art. 58 powołanej ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, w zakresie nieuregulowanym tą ustawą stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o świadczeniach pieniężnych w razie choroby i macierzyństwa oraz ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Z powyższej powołanych aktów prawnych bezspornie wynika, że względem ubezpieczonej można zastosować dyspozycję art. 12 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w myśl której niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu - przy szczególnym uwzględnieniu ust. 3 powołanego art. 12 - z którego wynika, że częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Renta z tytułu niezdolności do pracy na skutek choroby zawodowej przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1. stał się niezdolny do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu,
2. występuje u niego choroba zawodowa,
3. pomiędzy chorobą zawodową a niezdolnością do pracy zachodzi związek przyczynowo – skutkowy.

W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie nie ulega wątpliwości, że odwołująca się nie spełnia podstawowej przesłanki do przyznania jej renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową, a mianowicie nie jest osobą niezdolną do pracy w związku z chorobą zawodową. Wnioskodawczyni E. W. nie została bowiem uznana nawet za osobę częściowo niezdolną do pracy w związku z chorobą zawodową - schorzeniami otolaryngologiczno - foniatrycznymi. Powołani w sprawie biegli byli zgodni co do oceny stanu zdrowia ubezpieczonej i wydanymi opiniami potwierdzili stanowisko komisji lekarskiej ZUS.

Jednocześnie wyjaśnić należy, że niezdolność do wykonywania dotychczasowego zatrudnienia nie jest wystarczającą przesłanką nabycia prawa do renty, jeżeli wiek, poziom wykształcenia i predyspozycje psychofizyczne usprawiedliwiają rokowania, że mimo upośledzenia sprawności organizmu możliwe jest podjęcie innej pracy w tym samym zawodzie albo po przekwalifikowaniu (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 14 sierpnia 2007 roku w sprawie o sygn. akt III AUa 1300/06).

Reasumując, uznał Sąd Okręgowy, że odwołująca się nie spełnia warunków do przyznania jej prawa do przedmiotowego świadczenia.

Z tych względów Sąd orzekł jak w wyroku na podstawie powołanych wyżej przepisów i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Zarządzenie: (...)

(...)